

E-cigaretter har samme effekt som medicinske nikotinpræparater ved rygeophør

Foretræde i Sundhedsudvalget d. 22. august 2023

GEJSER

Indhold:

• Kort resume og begrundelse for foretræde	3
• Rygestop og medicinjustering	4
• Et rygestop der hverken anerkendes eller anbefales	5
• Politisk handling nødvendig	6
• Om GEJSER	7
• Kildehenvisninger	8

Kort resume og begrundelse for foretræde

Når man stopper med at ryge, skifter cigaretterne ud med e-cigaretter eller medicinske nikotinpræparater normaliseres kroppens evne til at omdanne og optage medicin.

Kort sagt betyder det, at patienter som stopper med at ryge, og som er i medicinsk behandling med præparater som omdannes af samme enzym som tobaksrøg (CYP1A2), kræver ekstra opmærksomhed. Rygestop medfører at disse medicinpræparater optages langsommere, hvorfor behov for nedjustering af medicindosis er nødvendig, for at undgå risiko for overdosering.

Lægerne er ofte ikke opmærksomme på, at et skifte fra cigaretter til e-cigaretter har samme effekt som rygestop uden hjælpemidler eller et skifte til medicinske nikotinpræparater, fordi Sundhedsstyrelsen hverken anerkender eller anbefaler e-cigaretter til brug ved rygestop. At lægerne ikke er opmærksomme på behovet for dosisjustering hos patienter der stopper med at ryge ved hjælp af e-cigaretter betyder desværre, at flere som allerede er stoppet med at ryge ved hjælp af e-cigaretter, og som er i behandling med disse medikamenter ofte får bivirkninger, som lægerne desværre tilskriver e-cigaretterne - selvom bivirkningerne i virkeligheden kan tilskrives medicinoverdosering, som følger af rygestop.

Når bivirkningerne fejlagtigt tilskrives e-cigaretterne skyldes det formentlig den generelt negative omtale, som e-cigaretter har fået de seneste år, og som også gør, at flere og flere efterhånden er blevet overbeviste om, at e-cigaretter er ligeså- eller mere skadelige end cigaretter. Den opfattelse ved vi desværre, at flere læger også har taget til sig. Og vi oplever desværre, at flere tidligere rygere, som lykkedes med at stoppe med at ryge ved hjælp af e-cigaretter, og som får bivirkninger pga. medicinoverdosering, opfordres af lægerne til enten at stoppe helt, eller til at skifte tilbage til de dødelige cigaretter. De fleste skifter tilbage til cigaretterne, og oplever derfor at bivirkningerne forsvinder.

GEJSER må ikke oplyse om e-cigaretters effekt på kroppens evne til at optage medicin i forbindelse med rygestop, da loven om e-cigaretter foreskriver, at vi ikke må give indtryk af at e-cigaretter er mindre skadelige eller har andre positive sundheds- eller livsstilsmæssige virkninger, hvilket et reduceret behov for medicin jo må siges at være. At gøre læger og andre sundhedsmyndigheder opmærksomme på problemstillingen vil derfor kræve politisk handling, og derfor vil vi gerne bede Sundhedsudvalget om hjælp til at få formidlet den nødvendige viden videre til sundhedsmyndigheder, læger og andet sundhedsfagligt personale, så de også er godt rustet i deres møde med de rygere, som overvejer at skifte eller som allerede er skiftet til e-cigaretter.

På forhånd tak.

Rygestop og medicindosering

E-cigaretter har samme effekt som rygeophør uden hjælpemidler, i forhold til normalisering af kroppens evne til at omdanne medicin. Derfor er det livsvigtigt, at patienter som skifter røgen ud med damp fra e-cigaretter, og som er i behandling med en lang række forskellige medicintyper, behandles på lige fod med patienter, som enten stopper med at ryge uden brug af hjælpemidler, eller som skifter til medicinske nikotinpræparater.

- Tobaksrygning hæmmer optagelsen af lægemidler, som nedbrydes af enzymet CYP1A2. Tobaksrygning øger kapaciteten af CYP1A2, og derfor vil forbrændingen af lægemidler, som omdannes af samme vej, foregå hurtigere hvis patienten ryger, hvorfor højere medicindosis end hos ikke-rygere er nødvendig. Hvis patienten stopper med at ryge, vil enzymets kapacitet normaliseres (medicinen optages langsommere), hvorfor medicindosis bør nedjusteres pga. risiko for overdosering.
- Et skifte fra røgtobak til brug af nikotinsubstitution, som tyggegummi eller plaster, har den samme effekt som rygeophør uden hjælpemidler, og vil derfor også kræve dosisjustering. Dette skyldes at nikotin ikke påvirker CYP1A2, og derfor er alt andet end røgtobak sammenligneligt, hvorfor et skift til e-cigaretter kræver samme dosisjustering som ved nikotinsubstitution/rygeophør.

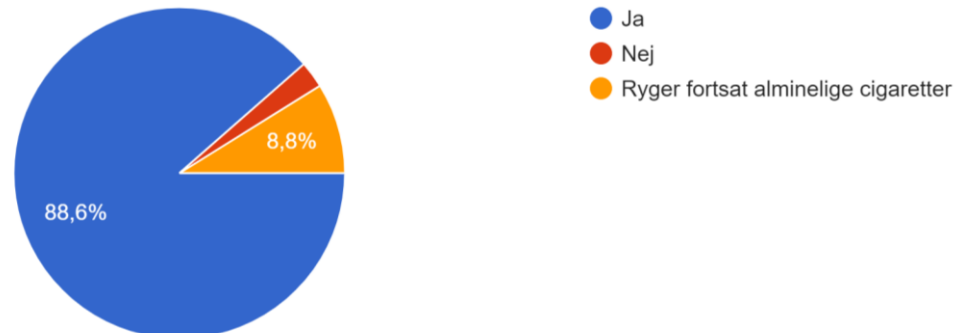
Et rygestop der hverken anerkendes eller anbefales

- Læger og andre sundhedsmyndigheder anser ofte ikke patienters skifte fra røg til damp, som værende "rigtige" rygestop, fordi Sundhedsstyrelsen ikke anbefaler e-cigaretter, men heller ikke anerkender e-cigaretters efterhånden veldokumenterede potentiale til at opnå varigt rygestop, hvorfor patienter i behandling med medicintyper som nedbrydes af CYP1A2, IKKE justeres når patienterne stopper med at ryge ved hjælp af e-cigaretter.
- Taget i betragtning af, at undersøgelser viser, at segmentet af både rygere og brugere af røgfri nikotinprodukter ofte tilhører psykisk sårbare og/eller udsatte grupper i den danske befolkning, bør man være særligt opmærksom på problemstillingen i forhold til overmedicinering i forbindelse med rygeophør eller skift til nikotinprodukter - især i forhold til patienter der behandles med psykofarmaka.

- GEJSER's egen kundeundersøgelse viser, at 88% af vores kunder helt er stoppet med at ryge ved hjælp af e-cigaretter.

Har du tidligere røget almindelige cigaretter?

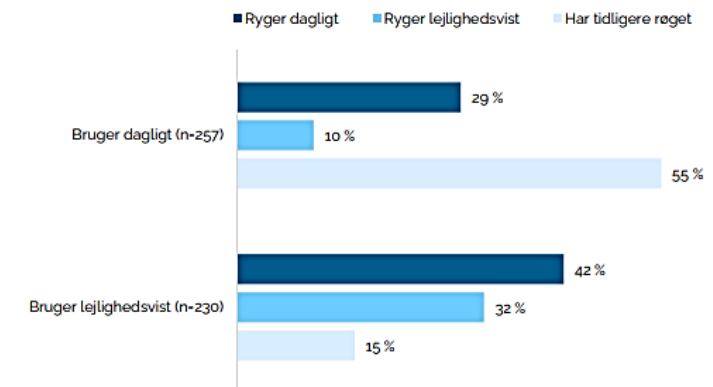
5.201 svar

- Tal fra Danskernes Rygevaner viser, at 55% af danskerne, som dagligt anvender e-cigaretter, helt er stoppet med at ryge cigaretter

<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2023/Tobak/Danskernes-Rygevaner-2022.ashx>

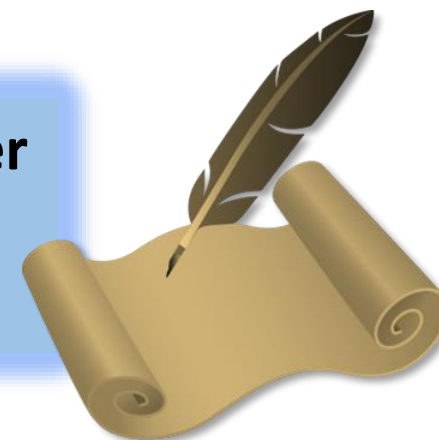
Figur 8.5.1. Andel personer, der bruger e-cigaretter, som også ryger tobak (dagligt, lejlighedsvist eller tidligere har røget), opdelt på brugergrupper, procent

Politisk handling nødvendig

- Sundhedsstyrelsen vil ikke bruge ressourcer på forskning i e-cigaretter, og selvom vi har tilbudt finansiering, har vi fået klar besked om, at ingen vil anerkende resultaterne af resultaterne af virksomhedsfinansieret forskning, uanset resultaterne, grundet interessekonflikt. Argumentet er naturligvis forståeligt, men gør desværre også, at anerkendelsen af e-cigaretten som et værktøj til brug i forbindelse med rygeophør, ikke vil blive realiseret i nærmeste fremtid. Derfor frygter vi også, at de rygere der skifter til e-cigaretter, risikerer konsekvenser som følger af medicinoverdosering, hvilket i værste fald kan være livsfarligt.
- Dokumentationen er ikke til at tage fejl af, og derfor er det vigtigt, at læger og andre sundhedsfaglige personer oplyses om, at der skal tages samme forholdsregler ifm. spørgsmålet om eventuel medicinregulering overfor patienter som skifter til e-cigaretter, som overfor patienter som skifter til medicinske nikotinpræparater eller stopper med at ryge uden hjælpemidler. Derfor bør retningslinjerne på området ændres, hvilket formentligt kræver politisk handling.

GEJSER anbefaler og foreslår, at Sundhedsudvalget anmoder Indenrigs- og Sundhedsministeren om at udsende et hyrdebrev til de relevante myndigheder på området.

Om GEjSER

GEjSER er en familieejet virksomhed, som blev stiftet af Jens Andersen, efter både ham og hans kone, Mimi, begge stoppede med at ryge ved hjælp af e-cigaretter i 2010. Virksomheden startede i bagagerummet på Jens' gamle Peugeot 106, på havnen i Århus tilbage i 2010, hvor det lykkedes Jens, at få de fleste af hans havnearbejder-kolleger, til at skifte fra røg til damp. Sidenhen har Jens og hans flere end 130 ansatte hjulpet mange, mange flere danskere med at skifte smøgerne ud med e-cigaretter.

- GEjSER er ikke hverken tobaks- eller nikotinproducenter
- 98% af vores produktsortiment består af e-cigaretter, e-væsker og tilbehør, som ikke hverken produceres af, distribueres via., eller i øvrigt har forbindelse til tobaksindustrien
- I modsætning til dagligvarehandlen sælger vi **ikke** cigaretter og andet røgtobak, og derudover sælger vi i øvrigt kun ganske få røgfri nikotinprodukter, som er produceret af tobaksindustrien (nikotinposer og opvarmet tobak)
- GEjSER er heller ikke en produktionsvirksomhed, og fremstiller derfor ikke egne nikotinprodukter, hverken i Danmark eller i udlandet
- Vi **forhandler** røgfri alternativer, og virksomheden blev i øvrigt stiftet for at tage afstand fra tobaksindustrien, ved at hjælpe rygerne med at stoppe med at ryge

Kildehenvisninger:

- Psykiatrien i region Syddanmark er umiddelbart de eneste der gør opmærksom på e-cigaretters effekt ved rygeophør:
<https://psykiatriensyddanmark.dk/fagpersoner/radgivning-om-psykofarmaka/artikler-om-psykofarmaka-og-kliniske-retningslinjer/antipsykotika/e-cigaretter-og-cyp1a2>
- Artikel i Ugeskrift for læger vedr. rygestopmidlers, herunder e-cigaretter, interaktion med lægemidler. Indeholder liste over medicintyper der påvirkes af rygeophør:
<https://ugeskriftet.dk/videnskab/rygnings-og-rygestopmidlers-interaktion-med-laegemidler>
- De britiske sundhedsmyndigheder gør også opmærksom på e-cigaretters effekt ved rygeophør i "Tobacco smoking, smoking cessation & psychotropic drugs":
<https://www.tevv.nhs.uk/content/uploads/2022/02/MSS25-Tobacco-smoking-smoking-cessation-and-psychotropic-drugs.pdf>
- Cochrane konkluderer, at e-cigaretter er mere effektive end nikotinsubstitution i forbindelse med rygestop:
<https://www.cochranelibrary.com/cdsr/doi/10.1002/14651858.CD010216.pub7/full>
- Sundhedsstyrelsens rapport "Danskernes Rygevaner 2022":
<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2023/Tobak/Danskernes-Rygevaner-2022.ashx>
- SDU's rapport om røgfrie nikotinprodukter, som bl.a. beskriver at rygere og brugere af røgfrie nikotinprodukter ofte tilhører psykisk sårbare og/eller udsatte grupper:
https://sdu.azureedge.net/sif/-/media/images/sif/udgivelser/2023/temarapport_roegfrieprodukter.pdf?rev=fc16a59637b4406887164ad7dc69680c
- Sundhedsstyrelsen rapport om rygestop og psykiatri, som bl.a. beskriver hvordan rygning påvirker evnen til at optage diverse psykofarmaka:
https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2021/Rygestop-og-psykiatri/Rygestop-og-psykiatri.ashx?sc_lang=da&hash=1E294FA654FD04D61613B3FAC2B5DC1A
- Forskningsartikel fra Holland vedr. e-cigaretters effekt ved rygeophør med særligt fokus på psykofarmaka:
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26200424/>